

สารบัญ

พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระมหากษัตริย์นักดาราศาสตร์
๑๖

ความเฟื่องฟูของวิชาดาราศาสตร์ตะวันตกในสมัยรัชกาลที่ ๓
๒๒

ประวัติการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
๓๐

ความรู้เรื่องดาราศาสตร์ตะวันตก
ของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวยุคแรกเริ่ม
๓๔

พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงศึกษาวิชาดาราศาสตร์กับใคร? อย่างไร?
๔๐

พระราชนิพนธ์ในเรื่องดาราศาสตร์และวิชาที่เกี่ยวข้อง
๔๘

อุปกรณ์วิทยาศาสตร์และดาราศาสตร์ของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
๖๘

ชาวต่างชาติและชาวสยามผู้มีบทบาทและสนใจเรื่องดาราศาสตร์ตะวันตกยุคบุกเบิก

๗๒

สุริยคราสเต็มดวงวันที่ ๑๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๑๑ ที่ห้วยกอ

๙๒

ความเคลื่อนไหวเมื่อทรงคำนวณว่าจะมีสุริยุปราคาเต็มดวงเกิดขึ้นในสยามประเทศ

๙๘

ปรากฏการณ์สุริยุปราคาเต็มดวงครั้งนี้เป็นโอกาสให้พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
ทรงแสวงหาความร่วมมือทางวิชาการและทางการทูตกับนานาชาติ

๑๐๔

เหตุการณ์ครั้งสุริยุปราคาเต็มดวงวันที่ ๑๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๑๑
ที่ห้วยกอ บันทึกโดยชาวสยามและชาวตะวันตก

๑๑๒

สรุป

๑๓๘

17 พ.ค. 55

พระบาทสมเด็จพระ
พระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
จากความสนพระทัยในวิทยาศาสตร์
สู่ความเป็นพระมหากษัตริย์นักดาราศาสตร์

เลขหมู่ 520.09034
ส 654
2555
เลขทะเบียน 19048
วันที่ 17 พ.ค./2555

113951

BSTI DEPT. OF SCIENCE SERVICE
สำนักหอสมุดฯ กรมวิทยาศาสตร์บริการ

1110013678

ภูธร ภูมะธน เขียน

๕
ขอ

17 ก.ค. 55

- พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว:
จากความสนพระทัยในวิทยาศาสตร์
สู่ความเป็นพระมหากษัตริย์นักดาราศาสตร์

ภูธร ภูมะธน เขียน

หมายเลข ISBN 978-974-7622-71-3

พิมพ์ครั้งที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๕

จำนวน ๓,๐๐๐ เล่ม

ลิขสิทธิ์ทั้งหมดเป็นของสถาบันวิจัยดาราศาสตร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน)

บรรณาธิการ วิษณุ เอื้อชูเกียรติ

ออกแบบ วิธีท่า

คอมพิวเตอร์กราฟฟิก คณิงนิจ ศิวะสกุล

พิสูจน์อักษร อภิรดี ปลายกระสินธุ์

ประสานงานผลิต สำนักพิมพ์วงกลม

เจ้าของและผู้จัดพิมพ์ สถาบันวิจัยดาราศาสตร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน)

๑๔๑ อาคารศิริพานิช ถนนห้วยแก้ว ตำบลสุเทพ

อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๒๐๐

โทรศัพท์ ๐-๕๓๒๒-๕๕๖๙

โทรสาร ๐-๕๓๒๒-๕๕๒๔

www.narit.or.th

พิมพ์ที่ บริษัท อมรินทร์พริ้นท์ติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)

โทรศัพท์ ๐-๒๕๒๒-๙๙๙๙

113951